

# Tichý a jemný hlas

Hošťálková 10. 12. 2017

**Písně:** 167, 272, 387, 274, 559

**Čtení z Písma:** 1. Královská 19, 1 - 13

**Text kázání:** 1. Královská 19, 11 - 13

Milí bratři a sestry,

za dva týdny jsou Vánoce a přípravy na ně jsou v plném proudu, nákupní centra plná lidí, za dárky k Vánocům se utrácí miliardy. Je to doba hektická, zatěžující nervy člověka, ale jdeme do toho pokaždé znovu, třebaže smysl Vánoc je v něčem docela jiném. Můžeme si položit otázku: Co vlastně každým rokem od Vánoc čekáme my? Neočekáváme i my jen ty tradiční, známé věci, namísto toho, abychom čekali něco nového, překvapujícího?

V Písmu Pán Bůh lidi velmi často překvapuje. Objevuje se nejen tam, kde jej lidé očekávají, ale jedná mnohdy tak, že se to vymyká všem tradičním zkušenostem. Četli jsme o Elijášovi a jeho útěku před královnou Jezábel, avšak Bůh se **neobjevuje** - alespoň ne na místech, kde vždycky byl. Bůh není v zemětřesení, které obklopovalo izraelský lid při jejich cestě z Egypta, které oslavuje také žalmista: „**zemí jsi otrásl a rozštěpil jsi ji**“ (Ž 60,4). A co vítr? Vítr, v němž Hospodin kdysi byl, je nyní větrem, ve kterém není. A oheň? Elijáš musí mít před očima ohnivý sloup, kterým kdysi Hospodin vedl Izraelce po poušti. Ano - tenkrát Hospodin v tom ohni byl, stejně jako v něm byl, když z prostředku hořícího keře promluvil k Mojžíšovi a povolal jej do služby. A také nedávno, přece sestoupil oheň z nebe na hoře Karmel při zápase s Baalovými proroky - to zažil Elijáš sám. Avšak nyní Hospodin v tom ohni nebyl. Elijáš vystupuje na Boží horu Oréb a očekává Boží přítomnost tam, kde by tradičně měl být. Jenže právě na těchto místech, v tradičních projevech, Hospodin nyní není.

Musíme vyznávat, že i my jsme si zvykli hledat Boha spíše na tradičních místech. Nejen o Vánocích, ale po celý rok hledáme Boží přítomnost spíše na tradičních místech - v bohoslužbách, v kázáních, modlitbách, písních. Jenže právě to může být dost zavádějící - právě proto, že čekáme Boha jen tam, kde jsme jej vždy čekali. Rozuměli jsme Bohu jako tomu, který nemůže jinak, než jednat tradičními způsoby, a navíc ještě třeba skrze osoby jedině povolované. Snad právě proto se nám pak také často zdálo, že mlčí, nepomáhá a nejedná. Ale chováme se tak stejně stále dál.

V tom je náš problém. Rádi se upínáme třeba jen na způsoby a formy různých křesťanských tradic; nebo jindy zase můžeme vidět jediné zaručené Boží působení ve službě různých temperamentních kazatelů; pak se nám může zase zdát, že Boží moc je u těch, kteří uzdravují, mluví jazyky nebo prorokují, anebo se nám Boží přítomnost ztotožní s nějakou křesťanskou skupinkou. Jistě, všude tam Bůh být mohl nebo snad stále je. Na mnoha místech jsme mohli být osloveni, na mnoha místech se nám Hospodin mohl dát poznat. Ale nyní tomu může být docela jinak. Tam, kde Bůh kdysi byl, už nyní být nemusí.

Pro Elijáše se Bůh přestěhoval do tichého a jemného hlasu. A on je tímto hlasem, hlasem, který se ho ptá: „**Co tu chceš?**“, překvapen. - „*Co tady, na těchto tradičních*

*místech, Elijáši hledáš? Jsem jinde, než tam, kde mne zrovna očekáváš!*“ **A přesto**, bratři a sestry, Bůh je zde na této hoře přítomen. Vychází tradičním Elijášovým představám vstříc. Potkává se s ním, i když jinak než čekal. Určitě to bylo pro Elijáše velkým překvapením!

Překvapení příliš rádi nemáme. Jsme spokojenější, když můžeme žít život, kde má všechno svůj zaběhaný pořádek. Máme rádi zaběhanost a stabilitu. Možná, že jsme ochotni přijmout nějaké drobné, úpravy, ale před nějakými většími změnami spíše uhýbáme. Jistěže příjemná překvapení rádi máme - nový dárek, nečekaný úspěch v práci a jiné, ale jinak po překvapeních a změnách příliš netoužíme. Jenže sami také občas povíme, že změna je život. Změny ve svém životě a ke svému životu potřebujeme, třebaže se jim bráníme.

Není tomu jinak ani v našem křesťanském životě, ani v životě sborovém a církevním. Ani zde neradi přijímáme třeba i drobné změny, drobná překvapení. A co se týká Elijášova překvapujícího zjištění, že Bůh není tam, kde jej čekal, mohlo by to být i pro nás nepříjemným překvapením. Vždyť Ježíš na jednom místě mluví o tom, že nebudeme-li dostatečně bdít, dům bude „vyloupen“ (Mt 24,43), budeme oloupeni o Boží přítomnost, oloupeni o samu podstatu naší existence.

Bohu ale není možné nic plánovat. On je tam, kde chce a působí jak chce. Ale ta změna se člověka dotýká, přetváří jej k dobrému - tak jako Elijášovu životu byl dán nový směr při setkání s jemným a tichým hlasem Božím. Změnu potřeboval. Mohl jistě hledat Boha na tradičních místech - ve větru, zemětřesení, ohni - a pak jen třeba suše konstatovat „*Bůh tam není*“. A mohlo ho to pak vést do další malomyslnosti zrovna ve chvíli, v pronásledování, kdy tak naléhavě potřeboval posilu. Jenže on byl na překvapení připraven. Byla to i jeho volba - nehledat Hospodina jen tam, kde se tradičně věřilo, že je.

I my se musíme chtít nechat naším Pánem překvapovat. Pak nebudeme s Boží přítomností spojovat jen písně nebo kázání, chleba a víno, nebo zázraky. Vzpomeňme na nepochopení Izraelců, když se zaštiťovali slovy: „**Je to chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův**“ (Jer. 7,4). Jako Eliáš pak budeme muset hledat Boha třeba na místech, kde bychom až doposud vůbec neočekávali, že by tam mohl být. Bůh nemusí přicházet jen v písních a modlitbách, ale také ve smíchu nebo pláči našem nebo našich bližních. Nemusí přicházet jen ve společenství Večeře Páně, ale také skrze společenství sdílené s cizincem a příchozím; nejen, a třeba vůbec ne, v lidech, které všichni respektují a považují za autority, ale právě v těch nejubožejších, nejposlednějších a nejopovrhovanějších, v lidech bez domova.

Betlémská stáj, to bylo velmi netradiční a překvapující místo narození Spasitele světa; šokující místo pro mudrce od východu, kteří si mysleli, že je hvězda dovede ke královskému paláci; překvapující místo to bylo i pro pastýře když našli děťátko v tak netradičním prostředí, které důvěrně znali. A bylo to překvapující i pro krále Heroda, který se tímto novým Králem cítil ohrožen. Ano, chlév a jesle, to bylo překvapení, ba dokonce pro mnohé to bylo i pohoršení. Toto překvapení zmizelo ve chvíli, kdy jsme ty jesle přenesli do kostela.

Mluvíme, kážeme o Kristu často tak, že si na něj činíme nárok. Kristus je přece u nás, v našich shromážděních, v našich modlitebnách a kostelích. Jenže ty jesličky, které se o Vánocích do kostelů na mnohých místech vnášejí a které lidé rádi „okukují“, ještě neznamenají, že mezi námi musí být přítomen **živý** Kristus. Vánoční idylka někoho může potěšit na duši, ale poté co vyprchá, mohou být mnozí zklamáni

z toho, že tu pravou hloubku Vánoc neprožili. Kristus je svrchovaný Pán a přichází tam, kam chce a kde bychom si to třeba nikdy nepomysleli. Očekává jen naše otevřené srdce, které je schopno jej přijmout, naslouchat jeho výzvam a poslušně podle nich jednat.

Nemusí však být ani v „zemětřesení“, ani ve „větru“, ani v „ohni“, ani v našich bohoslužbách, ani v písniích, ani v naaranžovaných jeslích. Ani zde v našem kostele se nemusíme letos s Bohem setkat pokud nebudeme na setkání s ním opravdu připraveni. On může být někde docela jinde. Třeba na místech, která neradi vyhledáváme, ale pokud tam budeme, možná právě tam k nám Bůh promluví tak, jako promluvil k Elijášovi - hlasem jemným a tichým, hlasem jiným, překvapujícím. Třeba pocítíme, že nás Bůh vede jinam. Ne z kostelů a modliteben! Ale z kostelů a modliteben do terénu, do služby. Potřebujeme nově zaslechnout onen burcující hlas: **„Co tu chceš?“**. *„Co tu jen tak sedíš, jakto, že jsi již zapomněl na to, že tvé místo není jen zde, ale též tam venku, vždyť tam já jsem také, anebo především.“*

Možná se nám nebude chtít vyjít, je nám přece nejlépe tam, kde to známe - ve společenství církve, tam, kde zní chvály Božího jména. Jenže Boží hlas je možné slyšet také právě tam, kde se nám, sama od sebe, vnucuje otázka - co tady já, křesťan, vlastně hledám? Sem přece nepatřím! Rozhodující zde ale je, kdy a kde nám tuto otázku klade Bůh. A on ji klade právě tehdy a tam, kde podle nás naše místo vždycky bylo a je. A v tom je to překvapení.

Bůh za námi přichází i letos. Přichází nejen do našich tradičních církevních prostor, ale i do věznic, úřadů, na místa pověstná hříchem, na místa lidské bídy a beznaděje. Právě tam také máme s evangeliem vystupovat. Neexistuje na tomto světě místo, kterému bychom se museli vyhnout. Takové místo neexistovalo ani pro Ježíše Krista. Všude si nás chce Bůh ve své službě používat, všude tam chce skrze nás jednat. Nepůjdeme-li my, půjdou jiní. A tu se mohou dít překvapivě veliké věci i tam, kde bychom to vůbec nečekali. Pro Hospodina není nic nemožné. Otevřeme se tedy novým Božím možnostem, které přesahují všechny naše možnosti a naše očekávání!

Amen.